

Kultur

10

VLT Söndag 2 februari 2020

Kulturredaktör
Erik Jersenius
021-19 91 15
erik.jersenius@vlt.se

Kulturchef
Cecilia Ekebjär
cecilia.ekebjar@mittmedia.se

Allt som tryckts i Sverige ska digitaliseras

KULTUR Hela den svenska tryckproduktionen från 1400-talet fram till i dag ska bli digitalt tillgänglig.

Det har Kungliga biblioteket samt universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Stockholm, Umeå och Uppsala beslutat.

I praktiken betyder det att samtliga böcker, tidningar, tidskrifter, läromedel och rapporter som gets ut i Sverige under 600 år på sikt ska finnas tillgängliga i digital form.

”Forskningen och allmänheten efterfrågar allt mer digitaliserat material. Genom att våra sex bibliotek nu samverkar säkerställer vi att vi utnyttjar våra gemensamma resurser på ett effektivt sätt vilket ökar farten i digitaliseringen”, säger riksbibliotekarie Karin Grönvall enligt ett pressmeddelande.

Arbetet ska utföras ”i delprojekt under längre tid”. I den första fasen digitaliseras material som är katalogiserat och fritt från upphovsrätt. (TT)

KULTUR
OCH NÖJE PÅ
VLT.SE

”Vanmakt” blir det andra verket Alexander Ekman gör sedan han lämnat de stora danshusen.

FOTO: ANDERS WIKLUND

Alexander Ekman:

”Vanmakt” heter det nya verk som koreografen och regissören Alexander Ekman gör med utgångspunkt i Förintelsen. För att finansiera det har han fått årets Bindefeldstipendium på 500 000 kronor.

KULTUR Under 15 år har Alexander Ekman skapat koreografier för världskompanier som Cullberg, Nederlands Dans Theater och Kungliga Operaballetten.

Det kommer att handla om vanmakt och hur den uppstår.

Alexander Ekman om arbetet med sin helt nya föreställning.

Men nu har han lämnat de stora danshusen. För att komma vidare i sitt konstnärliga uttryck väljer han i stället mindre scener ”med råa ramar i stället för guld” även om han fortfarande arbetar tillsammans med dansare. Han har dessutom bestämt sig för att vara regissör snarare än koreograf.

– Jag har gått in i min egen akt II som jag brukar säga, jag har blivit lite äldre, jag fyller 36 och känner att jag vill skapa min egna projekt.

Just nu är han i slutskedet av arbetet med en helt ny föreställning om mani-

pulation, ”Kuckel”, som får urpremiär på Orionteatern i Stockholm 27 februari. Tillsammans med sin parhäst från förr, dramaturgen Carina Nildalen, har han också börjat jobba med ”Vanmakt”, ett slags installations- och allkonstverk som ska framföras på konsthallen Artipelag i Stockholm i höst.

– Det kommer att handla om vanmakt och hur den uppstår och då pratar vi inte om vanmakten som Förintelsens offer upplevde, utan det handlar om vanmakten som driver människor i en och samma riktning, som gör oss

VLT Söndag 2 februari 2020

Kultur | 11

Bindefeldstipendiet

Micael Bindefelds stiftelse till minne av Förintelsen har sedan 2015 delat ut stipendier till konstnärer och andra som på olika sätt förmedlat kunskap om Förintelsen.

I fjol gick stipendierna till två bokprojekt: Natalie Verständig Axelius roman "Det var jag som skulle dö", baserad på hennes morfar Samuels minnen från Förintelsen som hans dotter skrev ner. Även Anders Rydell och bokförlaget Novellix fick pengar för att översätta och ge ut noveller av överlevande författare som tidigare inte funnits på svenska.

Utställningar och manifestationer runt om i landet

Runt om i landet har det arrangerats utställningar och manifestationer.

I Stockholm hölls en minnesceremoni på Raoul Wallenbergs torg och Forum för levande historia har lagt upp ett sökbart kalendarium för arrangemang Sverige runt.

Årets minnesutställning på Forum för levande historia heter "Jag kom ensam - Judiska flyktingbarn i Sverige" och handlar om 500 judiska flyktingbarn som kom till Sverige genom räddningsaktionen Kindertransport i slutet av 1930-talet och fick bo i svenska familjer.

En rad nya böcker ges ut, däribland:

■ **"Överlevarna"** av Bernt Hermele och Cato Lein som under två år rest runt i Skandinavien för att dokumentera de överlevande som fortfarande är i livet,

■ **"Det var jag som skulle dö"**, av Natalie Verständig Axelius,

■ **Fyra noveller om Förintelsen**, utgivna av Novellix,

■ **"Intill slutet vill jag vittna"**, Victor Klempe- rers dagböcker 1933-1945 (återutgivning).

"Vi måste skärpa oss"

hjälpösa utan att vi märker det, förklarar han.

Budskap från politiker, samhällsdebattörer och medier om olika hot tenderar att göra människor rädda, resonerar Ekman. Problemen upplevs som oöverstiglida.

- **Det skapas en känsla** av hjälpöshet och i det läget söker man sig till en enkel retorik och leds i en riktning på grund av det. "Vanmakt" kommer att handla om det.

- Vi vill påminna om det som händer i vår historia. Nu måste vi skärpa oss

Michael Bindefeld och Alexander Ekman med stipendiet.

så att det inte händer igen!

På Förintelsens minnesdag, i år 75 år efter befrielsen av Auschwitz-Birkenau, tog han emot stipendiet från Micael Bindefelds stiftelse, i år på 500 000 kronor – pengar som ska användas till verket.

Som koreograf har Alexander Ekman gjort sig känd för sin lekfullhet. Han tycker om att skapa världar vilket han tänker göra även på Artipelag. Trots att verket inte riktigt har tagit form ännu vet han att "Vanmakt" ska inbegripa filmprojektioner i olika och helt nya

former, men också dans. Han vill även göra publiken delaktig.

- **Leken är** ganska intressant även här för den skapar gemenskap och det är någonstans det som är viktigt, att komma ihåg att vi är samma allihopa, att dra bort fokuset från våra skillnader, och det kan man göra genom lek, det skulle vara jättebra att hitta sätt i det här rummet där vi kommer ihåg det.

"Vanmakt" får urpremiär i Artipelags artbox den 23 oktober.

Erika Josefsson/TT